

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Caradji împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actelor administrative și obligarea efectuării recalculării cuantumului pensiei,

împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2020, Serghei Caradji a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare CNAS), solicitând declararea ilegală a deciziei CTAS Căușeni cu nr. 1 din 04.05.2020, declararea ilegală a răspunsului CNAS cu nr. C-954/20 din 15.05.2020, obligarea CNAS să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Caradji Serghei, cu achitarea pensiei începând cu 27 februarie 2020, luându-se în considerare Certificatul eliberat de IP Căușeni cu nr. 34/29-1888 din 02 martie 2020.

În motivarea acțiunii a menționat că, a activat în serviciul public începând cu 10 ianuarie 2001 și pînă la 27 februarie 2020. Ultima perioadă de timp a activat în Izolatorul de Detenție Provizorie al Inspectoratului de poliție Căușeni.

Reclamantul susține că, a prezentat actele de pensioare CTAS Căușeni în vederea stabilirii și calculării pensiei, însă prin decizie 04 mai 2020 CTAS Căușeni a respins cererea, astfel că s-a adresat către CNAS cu cerere prealabilă, iar la 15 mai 2020 a primit răspuns prin care cererea a fost respinsă.

Reclamantul consideră decizia CTAS Căușeni și răspunsul CNAS neîntemeiate și ilegale, care urmează a fi anulate.

Prin hotărârea din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă acțiunea înaintată de Caradji Serghei.

S-a anulat actul administrativ individual defavorabil – decizia CTAS Căușeni nr. 1 din 04 mai 2020 și decizia adoptată în procedura prealabilă – refuzul CNAS nr.C-954/20 din 15 mai 2020 și s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale a Republicii Moldova să efectueze recalcularea cuantumului pensiei reclamantului Serghei Caradji, începînd cu 27 februarie 2020, în baza certificatului eliberat de către Inspectoratul de Poliție Căușeni nr.34/29-1888 din 02.03.2020, prin care se confirmă că în perioada de la 25 august 2011 până la 27 februarie 2020 urmează a fi incluse în calcul perioade de serviciu cu înlesniri(avantaje)

La 19 noiembrie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat apel împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere a acțiunii intimatului ca fiind neîntemeiată (f.d. 60).

Prin decizia din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă cererea de apel declarată de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 16 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, pentru calcularea vechimii în munca cu înlesnirile solicitate este necesar ca persoana să întrunească două condiții: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 a Hotărârii Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în închisori, izolatoare de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici. Colaboratorii care efectuează serviciul de pază, escortate și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie), în prezent au dreptul la calcularea vechimii în muncă cu avantaje, calculându-se 2 luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu, conform pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plata pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor economice și Corupției și a sistemului penitenciar.

Concluzia respectivă derivă și din Avizul consultativ al Plenului Curții Supreme de Justiție din 29 septembrie 2014, în care se statuează expres că penitenciarele de tip închis, izolatoarele de urmărire penală (izolatoare de detenție provizorie) și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, sunt entități care cad sub incidența reglementărilor de la pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Instanța de apel a conchis că în privința temeiniciei concluziei instanței de fond precum că, Inspectoratul de Poliție Căușeni corect a efectuat calcularea vechimii în muncă cu avantaje a reclamantului Caradji Serghei, stabilind prin certificatul nr. 34/29-1888 din 02 martie 2020 că vechimea cu avantaje în serviciu al intimatului în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, constituie 24 ani 07 luni și 04 de zile.

Astfel, instanța de apel a relevat că, în circumstanțele în care s-a constatat că Inspectoratul de Poliție Căușeni a calculat vechimea în muncă cu avantaje lui Caradji Serghei cu respectarea prevederilor legislației în vigoare, sînt corecte concluziile instanței de fond referitor la faptul că, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale

Căușeni nr. 1 din 04 mai 2020 și răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. C-954/20 din 15 mai 2020 privind refuzul stabilirii și achitării pensiei pentru vechime în muncă reclamantului Serghei Caradji, sunt ilegale și urmează a fi anulate.

La 18 iunie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs nemotivat, iar la 26 august 2021, prin intermediul poștei electronice, a depus motivarea recursului împotriva deciziei din 08 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu emiterea unei decizii noi.

În motivarea recursului, recurentul și-a exprimat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o neîntemeiată, reiterând argumentele indicate în cerere de apel.

Suplimentar a menționat că, certificatul nr. 34/29-1888 din 02 martie 2020, eliberat de Inspectoratul de Poliție Căușeni, solicitat a fi recunoscut în calitate de document oficial, Casa Națională de Asigurări Sociale îl califică ca fiind ilegal. Or, certificatul menționat a fost emis în temeiul ordinului Ministerului Afacerilor Interne nr. 96/2018 Cu privire la recunoașterea unor înlesniri pentru stabilirea pensiei anumitor categorii de funcționari publici cu statut special și militari din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Totodată a relatat recurentul că, ordinul enunțat nu poate produce efecte juridice, deoarece contravine actelor normative în vigoare. Prin urmare, ordinul nr. 96/2018 emis de Ministerul Afacerilor Interne în conformitate cu prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994 Cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar”, depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis. Or, Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, nu conține prevederile prevăzute în ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 96/2018 (perioada de activitate în cadrul subdiviziunilor de pază, escortă și deținere a persoanelor reținute și arestate în izolatoarele de urmărire penală (izolatoarele de detenție provizorie). Prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78/1994, prevăd expres circumstanțele în care la calcularea vechimii în muncă se acordă două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu și anume, în instituțiile penitenciare de tip închis, izolatoarele de urmărire penală și instituțiile destinate pentru deținerea și tratarea bolnavilor contagioși și bolnavilor psihici, precum și la lucrări de subteran. În asemenea circumstanțe se constată că, odată ce ordinul nr. 96/2018, nu poate produce efecte juridice, respectiv și Certificatul menționat, nu are valoare juridică.

Recurentul consideră că, pretenția intimatului în vederea obligarea efectuării recalculării cuantumului pensiei, începând cu 27 februarie 2020, luându-se în considerare certificatul eliberat de Inspectoratul de Poliție Căușeni cu nr. 34/29-1888 din 02 martie 2020, este nesustenabilă și pasibilă respingerii integrale.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel,

dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 08 iunie 2021, decizia motivată fiind recepționată de către recurent la 23 august 2021 (f.d. 118).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Casa Națională de Asigurări Sociale s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul la 18 iunie 2021, iar la 26 august 2021 motivarea recursului, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 22 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat intimatului copia cererii de recurs, fiindu-i explicat dreptul de a depune referință asupra recursului declarat.

La 28 septembrie 2021, Serghei Caradji, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali, a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil (f.d. 129-131).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că, admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus Casa Națională de Asigurări Sociale, este inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh